

ANKIM

ANKUES: Koalicioni “Bashkë Fitojmë”, përfaqësuar nga përfaqësuesi i autorizua Endrit Braimllari, Rruga Sami Frasheri, Godina 20-10 Tiranë, me adresë email-i: info@partiaelirise.al dhe numer telefoni (+ 355) 44504187.

OBJEKTI: Kundërshtimin e vendimit nr. 531, datë 18.05.2023 “Për miratimin e Tabelës Përmbledhëse të rezultatit për kandidatët për kryetar Bashkia Rrogozhinë” dhe Miratimi i Tabelës së re Përmbledhëse pas Rinumërimit dhe Rivlerësimit të votave në të gjitha qendrat e votimit të zonës zgjedhore, Bashkia Rrogozhinë.

Kundërshtimin e vendimit nr. 531, datë 18.05.2023 “Për miratimin e Tabelës Përmbledhëse të rezultatit për kandidatët për kryetar Bashkia Rrogozhinë” dhe Miratimi i Tabelës së re Përmbledhëse duke hequr rezultatin zgjedhor të qendrës së votimit nr. 2224/1, IEPV Rrogozhinë. Shpalljen fitues për kryetar të Bashkisë Rrogozhinë zotin Shkëlqim Hamid Hoxha, propozuar nga subjekti zgjedhor “Bashkë Fitojmë”.

BAZA LIGJORE: Neni 21, neni 44, neni 45, neni 124 – 126, neni 136 dhe neni 138 i Kodit Zgjedhor, si dhe neni 12 dhe neni 14 i Kodit Civil të Republikës së Shqipërisë.

DATË: Tiranë, më 23.05.2023.

drejtuar: Komisionit Qëndror të Zgjedhjeve

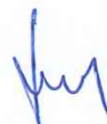
Komisionit për Ankimimet dhe Sanksionet

Të nderuar anëtarë të Komisionit për Ankimimet dhe Sanksionet.

I.

Rinumërim dhe rivlerësim i votave për kryetar bashkie në ZAZ nr. 43

1. Në datën 14.05.2023 u zhvilluan zgjedhjet për organet e vetëqeverisjes vendore. Në zonën zgjedhore Bashkia Rrogozhinë morën pjesë në zgjedhje 10 510 votues. Në datën 15-16 Maj, u krye numërimi i votave për kandidatët për Kryetar të Bashkisë, proces gjatë të cilit u konstatuan parregullsi përgjatë numërimit të votave, të cilat cënuan procesin në atë masë sa KZAZ Bashkia Rrogozhinë nuk arriti të merrte vendim për Miratimin e Tabelës Përmbledhëse të rezultatit për zonën zgjedhore Bashkia Rrogozhinë dhe të shpallte kandidatin fitues për kryetar bashkie.



1


2. Anëtarët e KZAZ nr. 43 në zbatim të nenit 35, pika 4 të Kodit Zgjedhor i kërkuan KQZ-së marrjen e vendimit.

3. KQZ me vendimin nr. 531, datë 18.05.2023 “Për miratimin e tabelës përmbledhëse të rezultatit për kandidatët për kryetar Bashkia Rrogozhinë” miratoi tabelën përmbledhëse të rezultatit për kandidatët për kryetar, Bashkia Rrogozhinë, sipas të cilës rezultojnë:

- kandidati z. Edison Memolla, mbështetur nga Partia Socialiste ka fituar 5 133 vota; dhe
- kandidati z. Shkëlqim Hoxha, mbështetur nga Koalicioni “Bashkë Fitojmë” ka fituar 5 103 vota.

Në përfundim Komisioneri Shtetëror i Zgjedhjeve shpalli kandidatin fitues, z. Edison Memolla me një diferencë nga Ankimuesi prej vetëm 30 vota.

4. Nga të dhënat në Tabelën Përmbledhëse të Rezultatit rezultojnë se diferenca ndërmjet kandidatëve është më shumë se nëntëfish me e vogël se numri i votave të pavlefshme në këtë zonë zgjedhore që është 276 vota.

5. Vendimi nr. 531 i Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve është shpallur në datën 18.05.2023 dhe brenda afatit 5-ditor të parashikuar nga neni 124, pika 3 e Kodit Zgjedhor paraqitet ky Ankim.

6. Rezultati Zgjedhor për Kryetar të Bashkisë Rrogozhinë rezultojnë se është shumë i ngushtë mes dy kandidatëve konkurrenues (vetëm 30 vota), ndërkohë që numri i votave të pavlefshme për këtë zonë zgjedhore në votimin për kryetar të Bashkisë është 276 vota, pra më shumë se 9 herë më e madhe se diferenca e votave mes dy kandidatëve. Për këtë shkak dhe në funksion të legjitimitetit të plotë demokratik që duhet të kenë organet e dala nga zgjedhje të drejtpërdrejta, të lira dhe të ndershme është më rëndësi rinumërimi dhe rivlerësimi jo vetëm i 276 votave të pavlefshme, por në përgjithësi i të gjithë qendrave të votimit. Rinumërimi dhe rivlerësimi i të gjithë votave do të japë përgjigje përfundimtare për çdo gabim të mundshëm dhe/ose të qëllimshëm njerëzor që nëse ka ndodhur ka pasqyruar këtë rezultat shumë të ngushtë zgjedhor. Sa më sipër paraqitet ankimi me objekt rinumërimin dhe rivlerësimin e votave në të gjithë zonën zgjedhore Bashkia Rrogozhinë si e vetmja mënyrë për hequr çdo mëdyshje në rezultat dhe për të formuar legjitimitet të plotë dhe të padiskutueshëm për zgjedhjen e kryetarit të ri të Bashkisë Rrogozhinë.

7. Një mësim i nxjerrë nga historiku i zgjedhjeve në Shqipëri është se sistemet dhe mekanizmat testohen sa herë është rezultati i ngushtë i zgjedhjeve mes kandidatëve. Rasti i Bashkisë Rrogozhinë - votimi për kryetar të saj - është një prej rasteve më domethënëse në të cilën rezultati i ngushtë zgjedhor mund të vijë edhe si pasojë e gabimit njerëzor të çfarëdollojshëm në vlerësimin e votës. Ndaj për këtë arsye është me vend dhe kërkojmë të kryhet rinumërimi dhe rivlerësimi i votave për kryetar bashkie në të gjithë zonën zgjedhore përkatëse.

8. Nga ana tjetër, këtë zonë zgjedhore janë konsumuar edhe shkelje të ligjit zgjedhor në procesin e numërimit dhe vlerësimit ku pothuajse për shumicën e qendrave të votimit të numëruara rezultati i dalë dhe i pasqyruar në tabelat e numërimit nuk pasqyron saktësisht rezultatin e vërtetë. Kjo është konstatuar nga ana jonë nga krahasimi i rezultateve të mbajtura nga vëzhguesit tanë me ato të tabelave të secilit grup të numërimit të votave të cilat për shkak se tabuloheshin dhe hidheshin në sistem me vonesë na viheshin në dispozicion me vonesë si subjekt zgjedhor. Fenomene të tilla të vlerësimit dhe tabelimit të gabuar në rezultat të

votave për kryetar të Bashkisë kanë ndodhur në qendrën e votimit nr. 2232, nr. 2212, nr. 2224.

9. Duke marrë shkas nga të dhënat e vëzhguesve dhe të numëruesve në grupet e numërimit të votave, Ankimuesi kërkon marrjen e provës nga KQZ të pajisjeve me regjistrimet e kamerave të procesit të numërimit në ZAZ-në 43, për të cilën ka paraqitur në KQZ paraprakisht kërkesë me shkrim. Nga verifikimi i këtyre pamjeve filmike do të rezultojë se numri i votave të vlefshme të kandidatit Shkëlqim Hoxha të cilat janë vlerësuar si të pavlefshme ose nuk janë përfshirë në numrin e votave të vlefshme të tij është relativisht i lartë. Për pasojë natyra e shkeljeve të pretenduara në procesin e leximit dhe vlerësimit të votës, e bëjnë të detyrueshme rinumërimin dhe rivlerësimin, ku nga informacionet që disponojmë konstatohet qartë se vota e për Ankimuesin është shpërdoruar dhe për pasojë nuk është vlerësuar në mënyrë korrekte nga grupet e numërimit.

II.

Miratimi i Tabelës së re Përmbledhëse duke hequr rezultatin zgjedhor të qendrës së votimit nr. 2224/1, IEPV Rrogozhinë

10. Në zgjedhjet e zhvilluara në 14 maj 2023 për kryetar në Bashkinë Rrogozhinë diferenca midis kandidatit të koalicionit “Bashkë Fitojmë” Ankimues dhe kandidatit të subjektit Partia Socialiste, ishte në favor të kandidatit Shkëlqim Hoxha **me 57 vota deri në momentin kur u hap kutia e fundit, ajo e qendrës së votimit nr. 2224/1, IEPV Rrogozhinë** që rezultoi edhe kutia e votimit që i dha fitoren dhe kandidatit të PS-së, me një diferencë prej 30 votash.

11. Kodi Zgjedhor parashikon se:

“Neni 165
Sistemi i zgjedhjeve vendore

1. Kryetarët e bashkive si dhe këshillat e bashkive zgjidhen me votim të drejtpërdrejtë nga zgjedhësit me vendbanim në territorin e bashkisë.”

Kodi Civil përcakton se:

“Ç. Banimi dhe qëndrimi
Neni 12

Banimi është vendi ku personi, për shkak të punës apo të shërbimit të përhershëm, të ndodhjes së pasurisë apo të realizimit të interesave të veta, qëndron zakonisht ose të shumtën e kohës.

Neni 14

Vendqëndrimi i personit është vendi ku ai ndodhet për të kryer punë ose detyra të caktuara, për të vazhduar një shkollë ose kurs të caktuar, për t’u mjekuar, për të **vuajtur një dënim penal**, dhe për raste të tjera të kësaj natyre.

Ligji nr. 10 129, datë 11.5.2009 “Për gjendjen civile” përcakton se:

Neni 18

Regjistrimi i vendbanimit në institucionet e Forcave të Armatosura,
të vuajtjes së dënimit dhe të kurimit mjekësor afatgjatë

1. Për shtetasit që:

a) ...

b) kryejnë dënimin në institucionet e vuajtjes së dënimit apo qëndrojnë në institucionet e paraburgimit në pritje të vendimit gjyqësor;

c)

dhe kur qëndrimi në institucionet përkatëse është më i gjatë se tre muaj, **vendbanim konsiderohet adresa e institucionit përkatës.**

2. Institucioni përgjegjës njofton zyrën kompetente të gjendjes civile, jo më vonë se 48 orë nga regjistrimi në institucion i shtetasit. Vendbanimi i shtetasit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni, regjistrohet drejtpërdrejt nga zyra e gjendjes civile që ka në juridiksion territorial institucionin përkatës, me marrjen e njoftimit nga institucioni.

3. Kur përfundon qëndrimi i shtetasve në një nga institucionet e përcaktuara në këtë nen, institucioni përkatës njofton zyrën e gjendjes civile brenda juridiksionit të tij territorial, në lidhje me këtë fakt, brenda 5 ditëve. Nëpunësi i gjendjes civile kryen veprimet në Regjistrin Kombëtar, sipas rregullave të përcaktuara nga ministri që mbulon gjendjen civile.

4. Këshilli i Ministrave përcakton rregullat e njoftimit nga ana e institucioneve për kategoritë e shtetasve të përcaktuar në këtë nen.”

12. Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 40, datë 16.11.2007 ka theksuar se: “*Megjithatë e drejta e votës nuk është absolute, ajo mund të bëhet objekt i kufizimeve.*”

Një nga dallimet midis këtyre dy dispozitave është se për zgjedhjet vendore ligjvënësi e ka lidhur ushtrimin e të drejtës së votës me vendbanimin, ndërsa për zgjedhjet e përgjithshme jo. Arsyeja e këtij dallimi duhet kërkuar tek fakti se në zgjedhjet e përgjithshme votohet për anëtarët e organit ligjvënës, të cilët i përkasin të gjithë popullit. Një nga parimet kryesore të përfaqësimit popullor është edhe mungesa e mandatit detyrues të deputetit, pra deputeti përfaqëson jo zonën zgjedhore ku ai votohet por të gjithë zgjedhësit. Ndryshe ndodh në rastin e zgjedhjeve vendore. Këtu synohet një lidhje më e ngushtë midis zgjedhësit dhe të zgjedhurit për vetë natyrën e organizimit dhe kompetencave të pushtetit lokal. Është pushteti vendor që kujdeset për zgjidhjen e problemeve aktuale të qytetarëve që lidhen me çështje të tilla si punësimi, kujdesi shëndetësor, arsimi parashkollor, pastrimi dhe gjelbërimi i mjediseve të njesisë vendore, etj. Për këtë arsye, votimi në zgjedhjet vendore trajtohet si pjesë e strukturës së demokracisë nga posht lart duke u mundësuar zgjedhësve pjesëmarrjen në qeverisje edhe në forumet më të vogla, përveç parlamentit kombëtar. Në këtë këndvështrim, pranohet se pushteti lokal është më afër qytetarëve dhe këta të fundit janë më të ndjeshëm ndaj ndryshimeve në drejtimin e njesisë vendore ku ata kanë vendbanimin.

Në këtë kuptim, vendbanimi është pika qendrore e marrëdhënieve jetësore të një njeriu. Është kërkesë ligjore që një person të ketë një vendbanim kryesor, brenda një juridiksioni të caktuar, me qëllim që të votojë, të punësohet ose të presë përfitime të tjera brenda këtij juridiksioni. Kushti për të pasur vendbanimin në zonën zgjedhore është një nga kufizimet e të drejtës së votës, e cila bashkë me kriterin e shtetësisë synojnë të vendosin një lidhje direkte, qoftë edhe minimale, midis votuesit dhe rezultatit përfundimtar të zgjedhjeve. Në këtë mënyrë sigurohet legjitimiteti i votës në një zonë të caktuar.

Në këtë këndvështrim, duket me vend që neni 63/3 i Kodit Zgjedhor e lidh ushtrimin e të drejtës së votës për të burgosurit me konceptin e vendbanimit dhe jo me vendin e vuajtjes së dënimit ose vendqendrimin.”

13. Qartazi ka një mospërputhje mes formulimeve të bëra në Kodin Zgjedhor dhe Kodin Civil me nenin 18 të ligjit nr. 10 129, datë 11.5.2009 “Për gjendjen civile”. Përparësinë e zbatimit të drejtpërdrejtë të ligjit në një hierarki më të lartë normative e përcakton qartë jurisprudenca kushtetuese.

Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 2, date 03.02.2010 përcakton se: “Gjyqtarët duhet të kenë parasysh dhe raportet ndërmjet ligjeve që miratohen me tri të pestat e të gjithë anëtarëve të Kuvendit (ligje të përforcuara), sipas nenit 81/2 të Kushtetutës dhe ligjeve që miratohen sipas rregullit të përgjithshëm të parashikuar nga neni 78 i Kushtetutës. **Kushtetuta i jep ligjeve të përforcuara fuqi të veçantë juridike në krahasim me aktet e zakonshme të ligjvënësit. Për këtë arsye, në hierarkinë e akteve, ato renditen para ligjeve të zakonshme të Kuvendit (Shih vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr.19, datë 03.05.2007). Respektimi i hierarkisë së akteve normative është një detyrim që rrjedh nga parimi i shtetit të së drejtës dhe i koherencës në sistemin ligjor. Për rrjedhojë, në rastet e konflikteve ndërmjet normave me fuqi të ndryshme juridike, norma me fuqi më të lartë ka epërsi në raport me normën tjetër (lex superior derogat inferiori). Parimet, se norma specifike ka përparësi nga norma e përgjithshme (lex specialis derogat generali) dhe se norma që ka hyrë në fuqi më vonë ka përparësi nga norma e mëparshme, nuk veprojnë në raste të tilla.**”

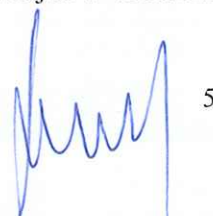
Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 19, datë 03.05.2007 përcakton se: “Referimi i drejtpërdrejtë nga Kushtetuta i mënyrës së miratimit të ligjeve organike të institucioneve të sipërpërmendura u jep atyre fuqi të veçantë juridike në krahasim me aktet e zakonshme të ligjvënësit. Për këtë arsye, në hierarkinë e akteve, ata renditen pas Kushtetutës dhe para ligjeve të zakonshme të Kuvendit. Mbështetur në këto konsiderime Gjykata Kushtetuese rithekson se ligjet e zakonshme duhet të nxirren jo vetëm në bazë dhe për zbatim të Kushtetutës, por duhet treguar kujdes i veçantë që ata të mos prekin rregullimet që përfshihen natyrshëm në sferën ekskluzive të ligjeve organike, përndryshe ato do të binin në kundërshtim me nenet 6 dhe 81, pika 2, shkronja “a” të Kushtetutës.

Nga ana tjetër, kjo do të thotë se edhe ndryshimet që mund t’u bëhen këtyre ligjeve ose dispozitave të veçanta të tyre nuk mund të arrihen nëpërmjet një ligji të thjeshtë, por nëpërmjet një ligji që do të kërkonte sërish të paktën tri të pestat e deputetëve. Kjo gjë arsyetohet me faktin e thjeshtë se rendi juridik nuk përbëhet nga norma juridike të barasvlershme apo me të njëjtën fuqi juridike, përkundrazi ai është një sistem i shkallëzuar, ku normat e së drejtës renditen në bazë të fuqisë juridike që kanë. Uniteti i këtij sistemi qëndron në varësinë që ekziston ndërmjet normës “krijuese” dhe normës së “krijuar”.

14. Kodi Civil dhe Kodi Zgjedhor janë ligje organike që miratohen me jo më pak se tre të pestat e të gjithë anëtarëve të Kuvendit sipas neneve 6 dhe 81, pika 2, shkronja “a” të Kushtetutës, ndërsa ligji “Për gjendjen civile” miratohet me shumicë të thjeshtë të votave nga Kuvendi.

15. Jurisprudenca i ka dhënë zgjedhje konfliktit që krijohet mes ligjeve duke pranuar përparësinë që kanë ligjet që miratohen me shumicë të cilësuar kundrejt ligjeve që miratohen me shumicë të thjeshtë. Në çështjen konkrete ligji i vetëm i zbatueshëm është Kodi Civil dhe Kodi Zgjedhor dhe jo ligji “Për gjendjen civile” neni 18 i tij.

16. Për të përdorur terminologjinë e vendimeve të Gjykatës Kushtetuese zgjedhjet vendore janë një lidhje më e ngushtë midis zgjedhësit dhe të zgjedhurit për vetë natyrën e organizimit dhe kompetencave të pushtetit vendor. Është pushteti vendor që kujdeset për zgjidhjen e problemeve aktuale të qytetarëve që lidhen me çështje të tilla si punësimi, kujdesi shëndetësor, arsimit parashkollor, pastrimi dhe gjelbërimi i mjediseve të njësisë vendore, etj. Kushti për të pasur vendbanimin - sipas Kodit Civil dhe Kodit Zgjedhor - në zonën zgjedhore përkatëse është një nga kufizimet e të drejtës së votës, e cila bashkë me kriterin e shtetësisë synojnë të vendosin



5

FW

një lidhje direkte, qoftë edhe minimale, midis votuesit dhe rezultatit përfundimtar të zgjedhjeve. Vetëm në këtë mënyrë sigurohet legjitimiteti i votës në një zonë të caktuar.

17. Personat e dënuar me vendim të formës së prerë apo në paraburgim duhet të ushtrojnë të drejtën e votës në vendin që kanë vendbanimin në kuptim të Kodit Civil. Po sipas Kodit Civil institucioni i vuajtjes së dënimit ose paraburgimit është institucion vendqëndrimi dhe kurrsesi vendbanimi. Sipas përkufizimit të Kodit Civil vendbanimi është i ndryshëm si institut me vendqëndrimin. Nëse do të shtojmë se vendqëndrim kthehet në vendbanim nëse psh qëndrohet në të jo më pak se 3 muaj përçundojmë institutin civil të vendbanimit sepse dallimi mes tyre nuk është aspak dhe vetëm kriter kohor. Ndaj, në terma praktikë, personat që vuajnë dënimin penal/të baraburgosur duhet të ushtrojnë të drejtën e votës dhe të llogaritet vota e tyre në rezultatit e vendbanimit të tyre sipas Kodit Civil dhe jo në bashkinë që përfshin institucionin e vuajtjes së dënimit.

18. Edhe në zgjedhjet më të fundit 14 maj 2003 ka praktikë gjyqësore si psh Vendimi i Gjykatës së Shkallë të Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Tiranë me nr. 52 akti, datë 04.05.2023 e cila vendosi se votimi i një të burgosuri nuk është vendi i vuajtjes së dënimit sepse ai përbën vendqëndrimin e tij, por vendi i banimit të tij sipas përcaktimit që bën Kodi Civil dhe Kodi Zgjedhor.

19. Rezultati i votimit për Kryetar të Bashkisë së Rrogozhinës bëhet akoma më paradoksal sepse kutia e fundit në numërim - qendra nr. 2224/1 Burgu i Rrogozhinës që i dha fitoren kandidatit tjetër – sipas informacionit që kemi ka vetëm dy shtetas shqiptarë me vendbanim në Bashkinë e Rrogozhinës sipas kriterit të përcaktuar në Kodin Civil.

20. Instituti i vendbanimit dhe ai i vendqëndrimin janë institute të së drejtës civile të parashikuar në Kodin Civil. Parashikimi që bën Kodin Civil shqiptar për to është i njëjtë me parashikimet e Kodit Civil Italian. Në asnjë rresht të Kodit Civil nuk është bërë delegimi për t'u përcaktuar me ligj se kur një vendqëndërim shndërrohet në vendbanim, ashtu siç e ka realizuar neni 18 i ligjit "Për gjendjen Civile". Neni 12 dhe neni 14 i Kodit Civil nuk janë me formulime si dispozitë deleguese; kur një gjë e tillë është dashur Kodi Civil e ka bërë në mënyrë të shprehur psh me formulimin e neneve:

Neni 38

Kur personi juridik mbaron për shkak se ka zhvilluar veprimtari të kundërligjshme, pasuria e mbetur pas likuidimit i kalon shtetit. Likuidimi i personit juridik që falimenton **rregullohet me ligj.**

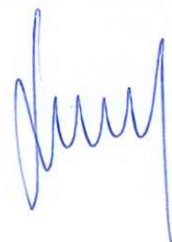
Neni 152

Sendet u përkasin personave fizikë, personave juridikë dhe shtetit. Llojet e pasurisë publike **caktohen me ligj.**

Neni 163

Pronësia fitohet nëpërmjet mënyrave të caktuara në këtë Kod dhe mënyrave të tjera të caktuara **me ligj të veçantë.**

21. Pranë Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale Rrogozhinë është ngritur qendra e votimit nr. 2224/01 dhe lista e zgjedhësve për këtë qendër votimi është 119 persona që vuajnë dënimin në këtë IEPV. Nëpërmjet hartimit, miratimit dhe votimit sipas listës së zgjedhësve në këtë IEPV realizohet krijimi i një marrëdhënieje juridike të caktuar. Ndjekja nga ana e organit administrativ gjatë procesit urdhërdhënës të qëllimeve të ndryshme nga ato të vet ligjit do të ndikonte drejtpërdrejt në vlefshmërinë e aktit. Kusht i domosdoshëm që lista e zgjedhësve në IEPV Rrogozhinë të krijojë efektet juridike është vlefshmëria e saj. Sipas të drejtës sonë administrative organi, i cili nxjerr aktin mund të ndjekë qëllime të mira dhe të cilat

 6

FN

janë në favor të interesit të përgjithshëm, por përsëri përsëri qëllimi i aktit nuk konsiderohet i ligjshëm për shkak të mospërputhjes së tij me qëllimin e ligjit. Hartimi i listës së zgjedhësve për të votuar në IEPV Rrogozhinë është qëllim i drejtë dhe ndjek interesin e përgjithshëm për të mundësuar të drejtën e votës, por mbetet përsëri akt juridikisht i pavlefshëm sepse është bërë në kundërshtim me përcaktimet e bëra në Kodin Zgjedhor, në Kodin Civil dhe në kundërshtim me vendimin e Gjykatës Kushtetuese.

22. I gjithë qëllimi i korpusit ligjor në Shqipëri, përfshirë Kushtetutën, dhe krijimi i institucioneve që merren me zgjedhjet në vend është të krijojnë dhe mundësojnë zhvillimin e zgjedhjeve të lira, të drejta dhe të ndershme, si dhe në përputhje me standartet ndërkombëtare. Rezultati zgjedhor i duhet të jetë i tillë që të respektojë të gjitha kushtet e përmendura më lart.

Ka një pyetje qëndrore të cilës duhet t'i japim përgjigje: A ËSHTË E DREJTË, E NDERSHME DHE NË PËRPUTHJE ME STANDARTET NDËRKOMBËTARE QË KRYETARI I BASHKISË TË PËRCAKTOHET VETËM NGA VOTA E TË BURGOSURVE?

Për më tepër kur janë vetëm dy shtetas që vuajnë dënimin në atë burg, me vendbanim në këtë Bashki, por që nuk janë lejuar të votojnë sipas informacioneve që posedojmë?

23. Kjo është pyetje që shtrohet për herë të parë në vend dhe para KAS-it në këto zgjedhje. Mbetet të shohim përgjigjen që do të japin për këtë kërkesë institucionet shqiptare. Por nëse i referohemi praktikës ndërkombëtare pyetja që parashtruar ka një përgjigje. Mbretëria e Bashkuar është një prej vendeve që ka shkaktuar debat të fortë juridik në nivelin e Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut për çështjen e së drejtës së votimit të të burgosurve (*çështjet Hrist v Mbretërisë së Bashkuar, Greens dhe M.T. v Mbretërisë Bashkuar, Mclean dhe Cole v Mbretërisë së Bashkuar, Dunn dhe të tjerët v Mbretërisë së Bashkuar, Firth dhe të tjerët v Mbretërisë Bashkuar, McHugh dhe të tjerët v Mbretërisë Bashkuar, etj.*) Edhe i ashtëquajtur ligji shqiptar “për dekriminalizimin” (ligji nr. 138/2015) mbështetet në modelin e zhvilluar në Mbretërinë e Bashkuar.

24. Në datën 20 janar 2023 shërbimet e House of Commons¹ paraqitën një kërkim shkencor në lidhje me çështjen e votimit të të burgosurve, një pjesë e të cilit i dedikohet votës së të burgosurve në zgjedhjet vendore. Në këtë Studim posaçërisht për këtë çështje theksohet se: *“Të burgosurit do të regjistroheshin për të votuar duke deklaruar lidhjen lokale me një të adresë të mëparshme ose autoritet lokal, në vend të adresës së burgut. Kjo do të shmangte mundësinë që një numër i madh i të burgosurve, të regjistruar në burg, të shkaktojnë shtrembërim për numrin e votuesve dhe rezultatin elektoral, veçanërisht për zgjedhjet lokale skoceze me madhësi më të vogla të njësive.....”²*

25. Sa më sipër, bazuar në faktet dhe rrethanat e çështjes dhe analizën ligjore kërkojmë pranimin e ankimit sipas objektit të tij.

KOALICIONI “BASHKË FITOJMË”

Përfaqësuar nga

Bashkëlidhur:

¹ <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/CBP-746/CBP-7461.pdf>

² https://consult.gov.scot/elections/prisoner-voting/user_uploads/consultation-on-prisoner-voting.pdf



Francis NURU
Francis

- Vendimi nr. 531, datë 18.05.2023 i Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve së bashku me tabelat bashkëlidhur.
- Vendimi i Gjykatës së Shkallë të Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Tiranë me nr. 52 akti, datë 04.05.2023.
- Kërkesa e datës 18 maj 2023 e Koalicionit “Bashkë Fitojmë” drejtuar Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve, protokolluar në KQZ me nr. 5248, datë 18.05.2023.



Drejtuar: Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve, përfaqësuar nga z. Admir Abrija, Drejtor i Përgjithshëm, me adresë komunikimi: Rruga “Zef Serembe”, Tiranë.

Lënda: KËRKESË PËR I.E.V.P-TË NË BELSH DHE RROGOZHINË.

Baza Ligjore: Kushtetuta e RSH; Kodi Zgjedhor; Ligji për të drejtën e informimit.

I nderuar z. Drejtor,

Siç mund të jeni në dijeni, Koalicioni “Bashkë Fitojmë” është subjekt zgjedhor i regjistruar rregullisht në zgjedhjet e 14-Majit 2023 nga ana e KQZ-së.

Nga informacionet që kemi mbledhur, në këto zgjedhje vendore na rezultoi se kanë marrë pjesë një numër i konsiderueshëm votuesish që vuajnë dënimet në IEVP-të e ndryshme të vendit.

Sipas legjislacionit shqiptar, jo të gjithë të burgosurit kanë të drejtë të ushtrojnë të drejtën e votës, kjo në funksion edhe të dënimit eventual që mund të kenë patur.

Në këto kushte, Koalicioni “Bashkë Fitojmë” paraqet kërkesat si vijon :

- Vënien në dispozicion sa më shpejt të listës të të dënuarve dhe llojet e dënimit të tyre, për ata të dënuar në IEVP-të përkatëse që kanë marrë pjesë zyrtarisht në zgjedhjet për bashkitë Rrogozhinë (119 votues) dhe Belsh (24 votues).

- Vënie në dispozicion të listës së të dënuarve të cilët janë transferuar në këto IEVP në periudhën nga data 01 janar 2023 deri në 14 maj 2023.

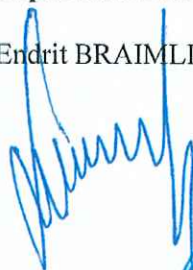
Duke ju falenderuar paraprakisht,

PËR

KOALICIONIN “BASHKË FITOJMË”

Përfaqësuesi i Koalicionit

z. Endrit BRAIMLLARI



Nr. Prot 5248
Dt. 18.5.2023

KOALICIONI



Tiranë, më 18 Maj 2023

Lënda: KËRKESË PËR BASHKITË BELSH DHE RROGOZHINË.
Drejtuar: Komisionerit Shtetëror të Zgjedhjeve (KSHZ) z. Ilirjan Celibashi,
pranë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve (KQZ).
Baza Ligjore: Kushtetuta e RSH; Neni 123/1 e vijues i Kodit Zgjedhor.

I nderuar z. Komisioner,

Në vlerësimin tonë zgjedhjet e 14-Majit 2023 u karakterizuan nga deformime të tejskajshme të vullnetit të zgjedhësve shqiptarë. Zgjedhësit nuk ishin të lirë të votonin të qetë e të pa ndikuar në tërësi në të gjithë vendin. Madje në veçanti kemi edhe dy rastet flagrante të dy Bashkive në vend, atë të Rrogozhinës dhe të Belshit, ku "fati" i kryetarit të bashkisë u zgjidh matematikisht nga kutia e votimit të burgut.

Burgjet e Shqipërisë, ose siç njihen ligjërisht "Institucione të Ekzekutimit të Vendimit Penal" (IEVP), dihet botërisht se janë vende ku i burgosuri nuk gëzon të drejta të plota, ku administrata e burgjeve ushtron presione e sanksione, ka në dorë dhënien e lejeve shpërblyese, si dhe ndikon në jetesën e përditshme të të burgosurve. Fatkeqësisht kohët e fundit, IEVP e Rrogozhinës është bërë famëkeqe edhe nga kronikat e zeza të lajmeve, për kushtet e rënda dhe presionet e shumëllojshme që u bëhen të burgosurve, ku jo në pak raste të burgosur aty "zyrtarisht" kanë vrarë veten.

Rezulton nga informacionet e marra se në Bashkinë Rrogozhinë, **diferenca mes kandidatit të Koalicionit "Bashkë Fitojmë" dhe kandidatit të subjektit PS, ishte në favor të kandidatit tonë me mbi 50-vota, deri në çastin kur u hap dhe u numërua kutia e fundit, ajo e "burgut", që rezultoi edhe kutia e cila i dha fitoren dhe "çlirojë" kandidatit e PS.**

Ndërsa në qytetin e Rrogozhinës rezultati ishte 50-50, rezulton se nga ajo kuti paskan votuar 119 të burgosur, nga të cilët vetëm 12 kanë votuar në favor të kandidatit tonë. Pra matematikisht 90% të votave të burgut kanë shkruar në favor të PS e cila ka Qeverinë, emëron Ministrin e Drejtësisë, Drejtorin e Përgjithshëm të Burgjeve e deri tek Drejtori i Burgut përkatës, pa përmendur këto gardianët, edukatorët etj. personel mbështetës që dihet fare mirë si emërohen në ato pozicione pune.

Një situatë e ngjashme ka ndodhur edhe në Bashkinë e Belshit, ku diferenca e kandidatëve ka qënë e tillë sa kutia e burgut, të njohur si Burgu i "Lushnjes" ose Burgu i "Kosovës", ka bërë diferencën ose ka ndikuar drejtëpërdrejtë në rezultatin final për kryetar bashkie në Belsh, në dëm të kandidatit të Koalicionit "Bashkë Fitojmë".

Kodi Zgjedhor në Nenin 123/1 "E drejta për të vënë në lëvizje KQZ-në" parashikon se:

"1. KQZ-ja vihet në lëvizje kryesisht, me kërkesë të subjekteve zgjedhore, në zbatim të të drejtave që u njeh ky ligj, si dhe me kërkesë të palëve të treta, në mbrojtje të interesave të tyre të ligjshme dhe për çështje që bëjnë pjesë në rrethin e kompetencave të KQZ-së.

2. Kërkesat ose ankesat e subjekteve zgjedhore trajtohen sipas procedurës së përcaktuar nga ky ligj dhe nga aktet nënligjore të dala në zbatim të tij. Kërkesat, ankesat, informacionet, propozimet apo denoncimet e palëve të treta trajtohen sipas procedurës së përcaktuar në Kodin e Procedurave Administrative dhe sipas afateve që përcakton KQZ-ja me akt nënligjor. [...]".

Koalicioni "Bashkë Fitojmë" paraqet kërkesat si vijon në mbrojtje të interesave të saj në këto zgjedhje, pasi vlerësojmë se jemi cënuar në të drejtat tona për zhvillimin e një gare të ndershme, të lirë dhe të barabartë. Në këto kushte, Koalicioni "Bashkë Fitojmë" nëpërmjet përfaqësuesve të tij ligjorë në KOZ, po paraqet zyrtarisht këto kërkesa:

- 1) Vënien në dispozicion sa më shpejt të filmimeve të tavolinave të Grupeve të Numërimit në KZAZ nr. 43 dhe në KZAZ nr. 45, për votat e kryetarëve të bashkive të Rogozhinës dhe Belshit.
- 2) Vënien në dispozicion sa më shpejt të filmimeve të kamerave të Qendrës së Votimit të IEVP-ve përkatëse në Rogozhinë dhe Belsh.
- 3) Vënien në dispozicion sa më shpejt të vendimeve për lejimin e votimit të zgjedhësve në IEVP-ve përkatëse në Rogozhinë dhe Belsh.

Duke ju falenderuar paraprakisht,

PËR

KOALICIONIN "BASHKË FITOJMË"

Përfaqësuesi Ligjor

z. Franci NURI

